

TONAL GEOGRAPHY OF THE PROVINCES OF CENTRAL THAILAND

KRITSANA CANILAO 4836363 LCLG/D

Ph.D.(LINGUISTICS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SOMSONGE BURUSPHAT, Ph.D.,
SUJARITLAK DEEPADUNG, Ph.D., PATTAMA PATPONG, Ph.D.**ABSTRACT**

Thai is a tonal language in which each syllable has a distinctive lexical tone. Central Thai not only consists of Bangkok Thai but also other varieties spoken in various provinces in the central region of Thailand. This study investigates the tone variation of Central Thai spoken in ten provinces in Central Thailand. The focus is on the tone systems: tone patterns and characteristics, tone classification, and geographical distribution of Central Thai varieties based on tone variation. The continuous speech data were spontaneously elicited from ninety Central Thai native speakers living in thirty districts (Amphoes) in the central plains of Thailand. Three speakers and three districts were selected to represent each district and province respectively. The data analysis was carried out with both auditory stimuli [Tone box method devised by Gedney (1972)] and speech analysis instruments (Computer software programs: Cool Edit Pro, PRAAT 4.5.08, and Microsoft Excel Version 2003).

The findings revealed that there are two Central Thai subdialects with regard to tone patterns: subdialect A1-234 and subdialect A1-23(-)4. Most of their distribution on linguistic maps shows that Central Thai varieties can be classified into eastern and western groups. Two to four accents with regard to phonetic characteristics are similarly found, which can be used for classifying Central Thai varieties into seven groups, i.e., Group I: Chainat Thai, Sing Buri Thai, Ang Thong Thai, and Samut Songkhram Thai; Group II: Phra Nakhon Si Ayutthaya Thai; Group III: Suphanburi Thai; Group IV: Kanchanburi Thai; Group V: Ratchaburi Thai; Group VI: Phetchaburi Thai; and Group VII: Prachuap Khiri Khan Thai. The local varieties spoken in Central Thailand are substantially different from Standard Thai, especially in terms of tonal characteristics.

**KEY WORDS: LINGUISTIC GEOGRAPHY / TONE / TONE VARIATION /
CENTRAL THAI DIALECT / CENTRAL THAILAND**

151 pages

ภูมิศาสตร์วรรณยุกต์ของจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย

TONAL GEOGRAPHY OF THE PROVINCES OF CENTRAL THAILAND

กฤษฎณา คานีเลา 4836363 LCLG/D

ปร.ค. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D., สุจริตลักษณ์ ดีผดุง, Ph.D., ปัทมา พัฒน์พงษ์, Ph.D.

บทคัดย่อ

ภาษาไทยเป็นภาษาคำพยางค์เดี่ยวที่มีวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์เพื่อแยกความแตกต่างทางความหมายของคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะและสระเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ภาษาไทยถิ่นกลางมิได้ประกอบด้วยภาษาไทยสำเนียงกรุงเทพฯ สำเนียงเดียวเท่านั้น หากแต่มีหลากหลายสำเนียงที่พูดกันในจังหวัดต่างๆบริเวณตอนกลางของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างหรือการแปรทางเสียงของวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางใน 10 จังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย โดยเน้นศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์ อันประกอบด้วยรูปแบบการรวมตัว การแตกตัว และการกระจายของวรรณยุกต์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972) และสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์เป็นหลัก โดยนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่มวรรณยุกต์ รวมทั้งนำเสนอพื้นที่ที่เสียงวรรณยุกต์นั้นๆปรากฏในรูปแบบของแผนที่ภาษาไทยถิ่น ข้อมูลที่นำมาศึกษาเป็นข้อมูลเสียงที่ได้มาจากคำพูดสนทนาต่อเนื่องของผู้บอกภาษาจำนวน 90 คนที่อาศัยอยู่ใน 30 อำเภอใน 10 จังหวัดบริเวณภาคกลางของประเทศไทย ในแต่ละจังหวัดเลือกเก็บข้อมูลใน 3 อำเภอ และในแต่ละอำเภอใช้ผู้บอกภาษา 3 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการฟัง และวิธีทางกลศาสตร์ โดยใช้ตารางคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของเก็ดนีย์ และโปรแกรมวิเคราะห์เสียงสำเร็จรูป Cool Edit Pro และ PRAAT 4.5.08 ตามลำดับ จากนั้นใช้โปรแกรม Microsoft Excel รุ่น 2003 ในการประมวลผล

ผลการศึกษาพบว่าภาษาไทยถิ่นกลางที่พูดในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาประกอบด้วยภาษาไทยถิ่นย่อย 2 ถิ่นตามรูปแบบวรรณยุกต์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์ช่อง A คือภาษาไทยกลางถิ่นตะวันออก (A1-234) และภาษาไทยกลางถิ่นตะวันตก [A1-23(-)4] ในส่วนของสำเนียงภาษาพบว่าภาษาไทยถิ่นกลางประกอบด้วย 2 ถึง 4 สำเนียงตามสัญลักษณ์หรือรูปแปรทางสัทศาสตร์ที่ปรากฏในกล่องวรรณยุกต์แต่ละช่องของช่อง A (A1) B (B123) และ C (C4) จากลักษณะสำเนียงดังกล่าว สามารถจัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นกลางได้ 7 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงชัยนาท สำเนียงสิงห์บุรี สำเนียงอ่างทอง และสำเนียงสมุทรสงคราม กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงพระนครศรีอยุธยา กลุ่มที่ 3 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงสุพรรณบุรี กลุ่มที่ 4 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงกาญจนบุรี กลุ่มที่ 5 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงราชบุรี กลุ่มที่ 6 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงเพชรบุรี และกลุ่มที่ 7 ได้แก่ ภาษาไทยสำเนียงประจวบคีรีขันธ์ จากการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกลางทั้ง 30 อำเภอไม่พบภาษาไทยถิ่นย่อยใดหรือภาษาไทยสำเนียงใดที่มีรูปแบบวรรณยุกต์เหมือนภาษาไทยมาตรฐาน โดยเฉพาะลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์